

DOBŘÁ PRÁCE MUSÍ BAVIT: KDYŽ POVOLÁNÍ VOLÁ

Přípravily: Linda Greenidge, Emma Inward, Karolína Pelíšková, Kateřina Surmanová

Až vyrostu, bude ze mě popelář. Nebo princezna. Anebo ne, budu kosmonautem a prozkoumám vesmír! Když jsme byli malými dětmi, měla většina z nás perfektně jasnou představu o tom, jakého povolání se chopíme a čím budeme. Pak ale věci často ztratí jednoznačnost a komplikují se. Váháme, nevíme. Na jakou práci se hodím? Co mě bude bavit, co mě užití a zároveň přinese radost? Všechno velké a důležité otázky, tak velké, že se jich snadno můžete leknout. Ale nemusíte! Zkusíme vám s tím pomoci.

Aby se vám o budoucí profesi lépe přemýšlelo, připravili jsme pro vás velké letní téma plné tipů a inspirace. Představíme vám zajímavé lidi, kteří svoji práci dělají rádi a dobře, představíme vám také jejich obory. Třeba to bude to pravé zrovna pro vás. Anebo si naopak uvědomíte, že tohle by vás nebavilo. Když si uvědomíte, co nechcete, často záhy přijdete i na to, po čem naopak toužíte.

Přidali jsme taky návod, který pomůže vybrat vysokou školu, a zábavný test, díky němuž můžete zjistit víc o tom, k čemu máte vlohy, náтуру a předpoklady.

Přejeme příjemné čtení a šťastnou ruku ve všem, do čeho se pustíte!

PRÁVNÍK

David Novotný

Právnícké vzdělání dovršil na Univerzitě Karlově. Je advokátem zapsaným u České advokátní komory, působí ve společnosti Rödl & Partner. Zkušenosti v rámci roční stáže sbíral i na firemní pobočce v americké Atlantě. Specializuje se na obchodní a podnikové právo.

Já coby advokát jsem tím druhem právníka, který zastupuje klienty, ať už lidi nebo firmy. Radím jim, sepisují smlouvy, zastupuji je před soudem. Práce advokáta je velmi různorodá – řeší dědictví, rozvody, obchodní spory, trestní věci nebo vymáhání dluhů. V tom je často to kouzlo – žádný den není úplně stejný jako ten předchozí. Zároveň je to profese, která s sebou nese velkou odpovědnost. Klienti nám svěřují své osobní nebo obchodní problémy a očekávají, že jim pomůžeme najít nejlepší řešení.

Cesta k advokacii není krátká. Nejprve je pět let studia na magisterský titul, pak tři roky koncipientské praxe, kdy sbíráte zkušenosti. Na závěr musíte složit poměrně náročnou advokátní zkoušku, která pokrývá všechny hlavní oblasti práva – občanské, trestní, obchodní i správní. Teprve pak se může člověk zapsat do České advokátní komory a začít samostatně vykonávat advokacii. Je to náročný proces, vyžaduje disciplínu a samostatnost, ale rozhodně nejde o něco nepřekonatelného.

Musíte znát paragrafy, ale to nestačí. Hlavní je rozumět souvislostem, umět o tématech logicky a srozumitelně mluvit. Důležitá je paměť a schopnost argumentovat. To platí u zkoušek i v praxi. Není to jednoduchá záležitost, ale pokud máte chuť se učit, máte rádi logické myšlení a chcete pomáhat druhým, je to profese, která vám může dát hodně.

Po právnícké fakultě nemusíte být jen advokátem. Můžete se stát také soudcem, který rozhoduje spory mezi stranami; dále taky notářem, který řeší dědictví, osvědčuje, že různé smlouvy nebo soutěže běží podle práva. Můžete být i exekutorem, který vymáhá pohledávky, státním zástupcem, který zastupuje stát ve věcech trestních, nebo podnikovým právníkem v nějaké konkrétní firmě.

Profese advokáta je náročná nejen odborně, ale i lidsky. Dobrý advokát by měl být svědomitý a pečlivý, protože klienti na něj spoléhají. Měl by být též psychicky odolný, často řeší emočně vypjaté či stresové situace. Musí umět dobře komunikovat a vystupovat, logicky uvažovat a analyzovat fakta. A musí být empatický, protože za každým případem je člověk.

NOVINÁŘKA

Eliška Nová

Vystudovala žurnalistiku na pražské Karlově Univerzitě. Začínala v Hospodářských novinách, později pracovala v Lidových novinách a nyní působí redaktorka v mediálním projektu CzechCrunch. Věnuje se především oblastem životního prostředí a architektury.

Je to práce, která nekončí s pracovní dobou. Většina novinářů i po odchodu z kanceláře vášnivě debatuje nad uplynulým dnem, zastaví se jím na mikrosekundu dech, když vidí, že se něco stalo, a to i když zrovna nemusí psát o denních katastrofách nebo pádech vlády. Je to práce, která se zarývá pod kůži, a pokud ne, pak v ní člověk není příliš dobrý. Je to povolání, pro které je potřeba aspoň trochu hořet.

Za to člověk dostane neskutečnou zábavu. Bavíte se lidmi, se kterými byste se jinak ani nepotkali, dostane se na místa, na která byste se jinak nepodívali.

Každý den vypadá trochu jinak než ten předchozí. Každý den se učíte něco nového. Potřeba je nestydět se. Mluvit, ptát se, být zvědavý, nad získanými informacemi přemýšlet a analyzovat je. Dvě mívají protichůdná tvrzení, z toho je potřeba se nezbláznit, získat odstup a co kdo říká také ověřovat. Jeden telefonát navíc člověka snadno přivede k něčemu, co ještě nevěděl nebo nabídne úplně nový úhel pohledu.

IT SPECIALISTA

Radek Menšík

Vystudoval magisterský obor na Fakultě elektrotechniky ČVUT. V roli backend software vývojáře pracoval pro českou firmu Zoom Int/Eleveo, pro americkou korporaci Twilio a nyní působí v českém start-upu Salted.

Na střední jsem rozhodně neplánoval, že skončím jako IT specialista. Zlom přišel v hodině informatiky, kdy nám učitel zadal povinnou seminární práci – jednoduchou programovací úlohu. Jenže mě to tak chytlo, že jsem úlohu rozšířil, a nakonec z toho byla malá hra. A protože tehdy nebylo úplně těžké se dostat na ČVUT, šel jsem to zkusit.

Prvních pár semestrů na výšce jsem si musel protrpět – hlavně matiku, fyziku a elektro. Ale pak přišly konečně IT předměty a já věděl, že to byla dobrá volba. Dnes pracuju na produktu,

který běží v cloudu a používají ho statisíce lidí. Ve firmě Twilio, kde jsem nějakou dobu působil, jsme si nemohli dovolit žádný výpadek – to je jako hrát strategii na nejtěžší obtížnost. A právě to mě baví – výzvy, kdy musíte přemýšlet pár tahů dopředu. Nemusíš být matematický génius. Pracoval jsem s kolegou, který dřív vařil v restauraci, a dneska je z něj výborný vývojář. Další sotva prolezl střední, ale programování ho chytlo a dnes patří k nejlepším v týmu. Klíčová věc? Musí tě to bavit. Opravdu.

Samozřejmě znám i lidi, co mají doktorát z matfyzu a píšou vědecké články, o které se zajímá třeba Google. A některé firmy (hlavně ty americké, co jsou na burze) po tobě budou chtít diplom z vysoké – tam se hodí mít formální vzdělání.

Ale pokud chceš být opravdu dobrý softwarový inženýr – tedy někdo, kdo navrhuje řešení, rozumí systému jako celku a není jen „kódovací stroj“ –, pak se bez hlubšího studia neobejdeš. Ať už na škole, nebo samostatně.

POLICISTA

Tomáš Sochr

Studoval bezpečnostně právní studia a policejní management a kriminalistiku na policejní akademii, vzdělání si rozšířil i na Národní akademii FBI v Americe. Pracoval jako detektiv, vedl odbor nelegálních obchodů u protimafiánského útvaru. Po odchodu od policie se angažuje v oblasti bezpečnostních agentur a v politice: je starostou středočeských Nenačovic.

Měl jsem velice zajímavou kariéru, protože jsem toho vyzkoušel opravdu hodně. Od pátrání přes majetkovou trestnou činnost až po drogy a násilí. Zjistil jsem, že mi sedí práce na drogách, měli jsme v té oblasti velmi dobré výsledky, spoustu odhalených pervitinových varen a pěstíren. Pak jsem šel k útvaru pro odhalování organizovaného zločinu. Byl jsem při odboru, který se zabýval zbraněmi, výbušninami, vojenským materiálem, ale i padělky slavných obrazů. Později jsem se stal součástí velké vyšetřovací skupiny, která se specializovala na korupci a politické kauzy, jednou z nich byl i případ Nagyová, jenž vedl k pádu vlády Petra Nečase. Nejvíce mě na práci detektiva bavilo, že není stereotypní a je to pořád výzva.

Díky studiu jsem přeskočil klasickou policejní práci, v níž většina lidí začíná, paradoxně jsem za celou kariéru neoblékal ani jednu uniformu.

S nástupem nástrojů jako ChatGPT se hodně mění. Programátoři, kteří jen slepě plní zadání, začínají být zbyteční. Zato ti, co umí přemýšlet nad řešením, zadat správné otázky a poznat, kdy AI plácá nesmysly, budou čím dál cennější. A právě tady má člověk s pořádným základem výhodu – chápe souvislosti a nenechá se snadno zmást. Pokud tě IT baví, nebo tě jen láká si něco zkusit, jdi do toho. Nemusíš hned vědět všechno – stačí, že chceš zkoušet, učit se a hledat cesty, jak věci vylepšit. A třeba se za pár let potkáme někde v cloudu.

Tu jsem prvně měl až jako pracovník celní správy ke konci kariéry.

U policie existují různorodé profese, každá vyžaduje jiné předpoklady. Jiné nároky se kladou na vyšetřovatele, jiné na operativce v terénu nebo analytika. Společné všem je to, že musejí být velmi odolní. Potkáváte se s věcmi, které se vymykají standardu a některé s vámi zamávají. A je jedno, zda jste muž, nebo žena. Než se člověk pustí do téhle profese, měl by vědět, proč to dělá. Musí se obrnit. Zažil jsem třeba situaci, kdy během přestřelky na Praze 5 zemřeli dva lidé, jeden z nich byl můj kamarád. Setkáváte se s otřesnými věcmi, například násilným úmrtím dětí. Musíte se s tím umět vyrovnat. Důležitý je tým, být obklopený spolehlivými a loajálními lidmi, kteří nevynášejí informace.

HUDEBNÍ PRODUCENT

Martin Kožucharov alias Rainer

Věnuje se produkci a postprodukci zvukových nahrávek, zvukové tvorbě a živým vystoupením, primárně současné hudbě. Vlastní nahrávací studio ve Zlíně. Pseudonym si zvolil na základě kamaráda, kterému jeho styl připomínal děšť.

Moje práce je hodně dynamická. Každý den děláš něco jiného s někým jiným. Střídají se žánry, lidé i prostředí. Navíc si sám určuješ, s kým a na čem chceš pracovat. Ted' už nedělám nic, co by mě nebavilo nebo s lidmi, kteří mi nesedí. V podstatě děláš písničky s fajn lidmi a je to super.

Hudbě se věnuji odjakživa, ale spíš jsem hrál v kapelách. Postupně jsem chtěl zkoušet věci, které kapely dělat nechtěly, aby nevybočily ze svého žánru. A tak jsem začal tvořit hudbu sám na počítači. Hodně mě inspirovala kapela 65 Days of Static. Potom jsem začal dělat hudbu s kámošem Čaboula Cigou, díky němu jsme se dostali do hudebního vydavatelství, a najednou z toho byla práce.

Baví mě tvořit s lidmi, co mám rád. Peníze taky hrály roli – už od dětství jsem dělal hudbu i za peníze, třeba jsem hrál pro město na kytaru. A motivovalo mě kupovat si nové vybavení – každá nová hračka mě posune dál. Taky mě baví vidět, jak lidi baví hudba, kterou jsme vytvořili – třeba na koncertech.

Vedle hudebního sluchu a technické zdatnosti je důležité umět vycházet s lidmi. Většinu času je s nimi člověk zavřený v jedné místnosti, musíš umět odhadnout, co si myslí, i když to neřeknou. Musíš držet balanc mezi kreativitou a technickou stránkou věci. A musíš vědět, co děláš a proč – mít nějaký rukopis a vkus. Technicky udělat song není tak těžké, ale udělat ho dobře, aby měl smysl, to je ta pravá práce.

Dny jsou dlouhé – běžně jedenáctky, dvanáctky. Nejtěžší je udržet rovnováhu mezi prací a osobním životem. Někdy se to těžko odděluje, když navíc pracuješ se svými přáteli, snadno se pak vyhoří. Taky je to dost konkurenční prostředí. Často se srovnáváš, máš pocit, že nejsi dost dobrý, ale zároveň to motivuje – vidíš, jak ostatní makají, a chceš taky.

MÓDNÍ NÁVRHÁŘKA

Tereza Vu

Absolvovala magisterské studium na London College of Fashion – tato univerzita je spolu s Central Saint Martins College místem, kde studovali slavní designéři a profesionálové v oblasti módy. Má vlastní oděvní značku, která se specializuje na dámské luxusní spodní prádlo a plavky.

Když mám popsat, co moje práce obnáší, mohu ji rozdělit na několik fází:

1. fáze – přemýšlení, návrhy a plány. Hodně přemýšlím o kolekci. Hledám inspiraci, materiály, barevnost a tvarové řešení. K tomu si zpracovávám moodboard, který určuje můj další postup. A s tím souvisí i časový plán tak, abych stihla vše připravit a zpracovat pro konkrétní akci.

2. fáze – nákup materiálů, střihy, vlastní tvorba. Hledám dodavatele materiálů a jednotlivých komponentů, aby co nejlépe odpovídaly mým představám. Když mám vše nakoupené, navrhují střihové řešení, pak mohu začít vytvářet první prototypy. Když prototyp dobře „padne“, připravuji střihy pro švadleny a zadávám jim práci.

3. fáze – prezentace výsledků. Modely jsou hotové a připravené na přehlídky. Řeším look přehlídky, výběr modelek, hudby a choreografie. Připravuji tiskové zprávy a uveřejňuji odkazy na sociální sítě.

Především musím být kreativní. Musím mít také velkou představivost, protože na kusu látky musím být schopná vidět budoucí výsledek. Musím mít cit pro barvy a kombinaci materiálů. V neposlední řadě musím umět kreslit, rýsovat a počítat. Když vytvářím střihy, je důležité, abych vše správně spočítala, aby jednotlivé díly do sebe zapadly. Někdy je to dost složitá konstrukční práce. Zároveň musím dobře ovládat různé druhy šicích strojů, protože musím vědět, které stehy kdy mám použít. Musím umět taky plánovat. A protože k mé práci patří časté prezentace, neměla bych mít trému z vystupování na veřejnosti.

Na mé práci mě baví především to, že mohu svými modely přinášet radost jejich majitelkám. Mám vždy velkou radost, když se povede přehlídka, když je o moji tvorbu zájem a když je moje práce vidět. Druhou stránkou je, že moje práce je vlastně nikdy nekončící proces, takže jsem ráda, že z mé strany vyžaduje trvalé a permanentní impulzy.

LÉKAŘ

Jan Kubeček

Coby specializaci si zvolil zubní lékařství, které vystudoval na Univerzitě Karlově v Praze. Vede vlastní kliniku v Praze, Dentální centrum Rosmarin, se třemi ordinacemi a desetičlenným týmem. Specializuje se na mikroskopickou endodoncii, implantologii a rekonstrukci chrupu. Věnuje se i vzdělávání mladších kolegů, přednáší a pořádá odborné kurzy.

Každý den setkávám s velmi konkrétními problémy, které lidem znepříjemňují život – bolest zubů, záněty, úrazy nebo prostě „jen“ estetická nespokojenost s úsměvem. Mojí prací je tyto problémy řešit. Je to velmi různorodá profese, která spojuje medicínu s detailní manuální prací – a právě v té kombinaci je její krása. Navíc moderní ordinace není jenom křeslo a vrtačka. Můžete pracovat s velmi vyspělou technikou, jako jsou 3D rentgenové snímky, skenery, operační mikroskopy, 3D tiskárny a spousta dalšího vybavení. Celá léčba dnes může probíhat předvídatelně, podle plánů, které vytvoříte digitálně.

Jedná se o službu a o práci s lidmi, se všemi výhodami, ale i nevýhodami, které to obnáší. Dnes rozhodně nestačí jen umět „vrtat zuby“. Jemná motorika a zručnost jsou samozřejmě důležité, ale stejně tak důležité vlastnosti jsou trpělivost, schopnost soustředit se a hlavně empatie. Většina pacientů přichází s obavami – často až strachem. Dobře zvládnutý výkon nestačí, musíte pacienta i lidsky provést celým zážitkem tak, aby odešel s důvěrou a pokud možno i s úsměvem.

Cesta k této profesi je dlouhá a poměrně náročná. Studium stomatologie trvá pět let a už samotný přijímací proces nepatří k nejjednějším, protože počet míst na fakultách je velmi omezený.

studium samotné je také spíše z těch obtížnějších, čeká vás velký objem učiva z celé medicíny, nejsou to jenom zuby. Během studia vás čeká i celkem dost praxe, kde budete své dovednosti zlepšovat nejdříve na umělých pacientech, později na opravdových. Pokud chcete být opravdu dobří, je nutné se neustále vzdělávat: existuje nepřehledné množství literatury a odborných školení a kurzů, ať už v Čechách nebo v zahraničí. Díky tomu tahle práce nikdy nezačne být nudná a stereotypní. Můžete si vybrat, zda se chcete nechat zaměstnat v soukromém či státním zařízení, věnovat se výzkumu, založit vlastní ordinaci. To se pak učíte i podnikání a budování vlastní značky. Zároveň se můžete rozhodnout, zda budete dělat celý zubařský „desetiboj“, tedy celou stomatologii, nebo se můžete specializovat na konkrétní výkony, které vás baví.

Dobrý zubní lékař musí být pečlivý, zodpovědný a manuálně zručný, musí umět naslouchat a vytvářet bezpečné prostředí. Protože na konci každého zákroku je vždy člověk. A ten očekává nejen ošetření, ale i porozumění a jistotu.

UČITELKA

Veronika Jankulíková

Vystudovala Filozofickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, obory česká filologie a filmová věda. Doplnila si pedagogické minimum a nastoupila do služeb Ústavu jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy. Vedle učení vede také Letní školu slovanských studií, zasedá u zkoušek pro občanství a připravuje metodické materiály a akce pro studenty.

„Vítám vás u ústní zkoušky. V úloze 1 se nám nejprve představíte. Řekněte, odkud jste, co děláte, jaké jsou vaše zájmy. Budete mluvit asi jednu minutu. Tady je karta jako pomoc pro vás.“

Takovou větou začínají zkoušky pro účely získání českého občanství, které se na mnoha místech v České republice, včetně naší školy, konají každý měsíc. Naše škola se jmenuje Ústav jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy a vedle různých typů jazykových zkoušek vedeme letní kurzy a intenzivně připravujeme zahraniční studenty na to, aby byli schopní studovat na české vysoké škole jako vaši budoucí spolužáci. Kdybych měla splnit úvodní zadání, odpověděla bych takto: jmenuji se Veronika Jankulíková, pocházím z Poděbrad, kde i pracuji jako lektorka češtiny pro cizince, a mezi moje zájmy patří cestování, hudba a grafické techniky jako je třeba linoryt.

Svoji práci dělám už dlouho. Tak dlouho, že bych už možná měla zkusit dělat něco jiného. Na univerzitu do Olomouce jsem šla studovat obor, který byl mému srdci nejbližší. Nebyl v tom žádný praktický kalkul. Filozofická fakulta se z takových pohnutek ani studovat nedá. Podle pravidla odříkaného chleba a největšího krajíce jsem si z triády literatura–jazyk–film vybrala tu

nejméně favorizovanou a díky tomu, že jsem si prozíratelně v rámci magisterského studia udělala tzv. pedagogické minimum, jsem mohla hned po skončení studia nastoupit do vzdělávání.

Proč jsem nakonec zůstala u práce, k níž jsem se dostala víceméně omylem? Vždycky říkám, že kdybych měla učit někde jinde, raději neučím vůbec (nebo skončím ve vězení). Vyhovuje mi otevřené kosmopolitní prostředí. Nemusím cestovat, celý svět přijede za mnou. Studenti jsou už většinou dospělí, a tak odpadají starosti kázeňského charakteru. Nemáme ani žádné třídní schůzky, jelikož rodiče jsou tisíce kilometrů daleko. Je neskutečné sledovat, jak obrovský pokrok studenti udělají v tak neskutečně těžkém jazyce, jako je čeština. Taky se mi líbí, že se na rodný jazyk musím dívat „zvenčí“, jako na cizí, a hledat cesty, jak studentům gramatiku přiblížit. Stejně tak mám ráda, že jsem průvodcem, který cizincům ukazuje naši krásnou a zajímavou zemi. Nakonec si myslím, že jsem si vybrala dobře. Jsem komunikativní, vstřícná a veselá, což pokládám za důležitý předpoklad pro tuto práci. A jsem šťastná, když vidím studenty smát se a bavit, navzdory tomu, že je učivo těžké.

ARCHITEKTKA

Anežka Šmídová

Titul inženýrky architektury získala na Vysokém učení technickém v Brně. Praxi absolvovala ve studiích Dimense Architects a Létající inženýři, po dokončení školy pracovala v nitranském architektonickém studiu AK Csanda-piterka, nyní působí ve Willbe.studio v Bratislavě.

Architektura je velmi rozmanitý obor, který spojuje umění, techniku a komunikační dovednosti. Architekt navrhuje prostory, které mají smysl pro lidi, kteří v něm žijí, pracují anebo jím procházejí. V podstatě přetváří prázdno v místo, které ovlivňuje celkovou atmosféru prostoru, náladu, chování a propojení. Architekt hledá rovnováhu mezi funkčností, estetikou, lidskostí a kontextem místa.

Naplň práce spočívá v navrhování budov a prostorů, vyžaduje také úzkou spolupráci s klienty a koordinaci profesí. Například statika, stavebního inženýra a tak podobně. Architekt má také dohled na stavbě a měl by umět reagovat na případné změny a problémy, které mohou nastat.

Architekt by měl mít estetické cítění a kreativitu, musí mít technické znalosti. Měl by dobře komunikovat, reagovat na konstruktivní kritiku a mít organizační schopnosti.

Na této profesi je perfektní, že se vytváří něco trvalého, spojuje se umění s vědou, je tu rozmanitost práce, kdy každý projekt je často úplně jiný než ten předchozí. Architekt dokáže ovlivnit výraz a podobu měst, náměstí i kulturu. Celkově je to uznávaná a prestižní profese, avšak není lehká. Hodí se pro lidi s představivostí, kteří jsou pečliví, kreativní, a hlavně v tom vidí smysl a životní poslání. Pro lidi, kteří jsou ochotni se celý zbytek života učit, jelikož architektura se neustále vyvíjí a posouvá.